

УПРАВЛІННЯ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ОБЛАСНИЙ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА

**ТРАДИЦІЙНА КУЛЬТУРА
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ:
ЗБЕРЕЖЕННЯ АВТЕНТИЧНОСТІ
ТА РОЗВИТОК КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ**

Матеріали науково-практичної конференції

22–23 червня 2018 року

Харків
«Друкарня Мадрид»
2018

УДК 008(062.552)

T65

Редакційна колегія:

Л. Г. Омельченко – директор Обласного організаційно-методичного центру культури і мистецтва, заслужена артистка України

О. Г. Бугайченко – завідувач відділу інноваційних культурних проєктів та міжнародного співробітництва Обласного організаційно-методичного центру культури і мистецтва

Н. М. Роман – кандидат педагогічних наук, доцент

Адреса редакційної колегії: 61002, Україна, м. Харків, вул. Пушкінська, 62;

Обласний організаційно-методичний центр культури і мистецтва.

Тел.+380 (57) 725-12-36

T65

Традиційна культура в умовах глобалізації: збереження автентичності та розвиток креативних індустрій. Матеріали науково-практичної конференції (22–23 червня 2018 року). – Харків : «Друкарня Мадрид», 2018. – 466 с.
ISBN 978-617-7683-27-7

У збірці розміщено тези та доповіді, в яких дискутуються питання збереження автентичності та розвитку креативних індустрій в Україні, вивчається й порівнюється досвід інших країн. Матеріали провідних учених, представлені в ході роботи науково-практичної конференції «Традиційна культура в умовах глобалізації: збереження автентичності та розвиток креативних індустрій», яка відбулася 22–23 червня 2018 року в м. Харкові, висвітлюють особливості національних та регіональних культурних політик щодо встановлення балансу між активним розвитком креативних індустрій та збереженням ідентичності в усіх сферах культурного життя.

У конференції взяли участь науковці з різних місцевостей України, а також із Білорусі, Італії, Китаю, Молдови, Польщі. Дослідниками проаналізовано й узагальнено можливості креативних індустрій з точки зору культурної децентралізації в умовах необхідності збереження традиційної культури та роль культурних ресурсів і творчості в економічному та соціальному розвитку громад.

Для широкого кола науковців, практиків, а також усіх тих, хто цікавиться питаннями збереження автентичності, дослідження традиційної культури, виникнення та розвитку креативних індустрій у світовій та українській культурі в умовах глобалізації.

Матеріали друкуються в авторській редакції з незначними коректорськими правками українською та російською мовами.

УДК 008(062.552)

ISBN 978-617-7683-27-7

© Обласний організаційно-методичний
центр культури і мистецтва, 2018
© «Друкарня Мадрид», 2018

М.В. Чернявська,
кандидат педагогічних наук, доцент
Харківського національного педагогічного
університету імені Г.С. Сковороди

ПИТАННЯ НАЦІОНАЛЬНОГО ВИХОВАННЯ ДОШКІЛЬНИКІВ У ПОГЛЯДАХ ВІТЧИЗНЯНИХ ПЕДАГОГІВ ДРУГОЇ ПОЛОВИНИ ХХ СТОЛІТТЯ

Одним із важливих і актуальних питань на сучасному етапі розвитку освіти є національне виховання підростаючого покоління. Прищеплення дітям із раннього віку любові до рідного краю, народу, його традицій сприятиме подальшому збереженню і поширенню духовних цінностей у сучасному суспільстві.

Слід відзначити, що проблема залучення дітей до традицій національного мистецтва порушувалася вітчизняними педагогами навіть за радянських часів. Так, наприклад, у галузі образотворчого мистецтва, зокрема й народного, цими питаннями опікувалися Л. Сірченко, Л. Скиданова та інші педагоги. Вони наголошували на важливості ознайомлення дітей дошкільного віку із витворами народного декоративного мистецтва (вишивки, вироби художньої кераміки з українським декоративним розписом, писанки, витинанки), навчання їх декоративному малюванню й аплікації. На думку освітян, уже в дошкільному віці діти прагнуть створювати власні композиції за мотивами візерунків, які бачать довкола, відчувають і розуміють характерні особливості народного мистецтва, його символики. Вітчизняні педагоги пропонували звертати увагу дітей на місцевість, де саме виготовлений даний вид народного мистецтва, матеріал, особливості візерунків (форма, розміщення, поєднання, колір), залучати дошкільнят до активної бесіди, аналізу й порівняння [4].

Разом із цим, одним із вагомих засобів національного виховання дітей у другій половині ХХ ст. вважалася і народна іграшка. Так, Е. Бортнічук, Н. Буркіна та інші педагоги закликали вихователів до поповнення ігрових дошкільних закладів освіти саме іграшковою продукцією народних умільців України. Під час ознайомлення з цим видом народного мистецтва освітяни рекомендували вчити дітей визначати характерні особливості виробів, що притаманні певній місцевості [1; 2].

Серед різноманітних засобів національного виховання дітей важливе місце займає і музичне мистецтво. Особливу цінність у дитя-

чому музичному репертуарі має саме народна пісня, яка є зручною для виконання, позаяк в її основі лежить красива мелодія і вона відрізняється простотою засобів музичного виразу. На важливості використання малих фольклорних форм і зразків народної творчості в навчально-виховному процесі дошкільних закладів освіти в другій половині ХХ ст. наголошували Р. Зінич, В. Кукловська, І. Рудченко, С. Шоломович та інші освітяни. Вони підкреслювали, що фольклорні твори для дітей сповнені національними культурними цінностями і є джерелом народної мудрості та моралі. Педагоги також пропонували вихователям активно використовувати в роботі з дошкільниками збірки український композиторів Я. Степового «Проліски», В. Верховинця «Весняночка», в яких зібрані обробки народних пісень для дітей, а також власні музичні твори (пісні-примовки, пісні-ігри, танцювальні пісні) [3].

Таким чином, проблема залучення дітей до традицій народного мистецтва рідного краю хвилювала педагогів у різні часи, оскільки велика народна спадщина завжди вважалася вагомим засобом національного виховання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бортничук Е. Українська народна іграшка / Е. Бортничук // Дошкільне виховання. – 1988. №4. – С. 31.
2. Буркіна Н. Художнє оформлення дошкільного закладу // Дошкільне виховання. – 1977. №8. – С. 38–40.
3. Методика музичного виховання в дитячому садку / Р. Зінич, В. Кукловська, І. Рудченко, С. Шоломович. – К.: Музична Україна, 1974. – 192 с.
4. Скиданова Л.Я. Декоративне малювання та аплікація в дитячому садку. – К.: Радянська школа, 1976. – 63 с.

Наукове видання

**ТРАДИЦІЙНА КУЛЬТУРА
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ:
ЗБЕРЕЖЕННЯ АВТЕНТИЧНОСТІ
ТА РОЗВИТОК КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ**

Матеріали науково-практичної конференції

22–23 червня 2018 року

Відповідальна за випуск О. Г. Бугайченко

Редактори *Н. М. Роман, Л. П. Гобельовська*
Дизайн та верстка *Ю. Ф. Власова*
Дизайн обкладинки *М. І. Кравченко, Ю. Г. Кончицька*

Підписано до друку 02.10.2018 р.
Формат 60х84/16. Папір офсетний. Друк цифровий.
Гарнітура AdonisC. Ум. друк. арк. 27,09.
Наклад 300 прим. Зам. № ГЛ00-002750

Видавець і виготовлювач:
ТОВ «ДРУКАРНЯ МАДРИД»
61024, м. Харків, вул. Ольмінського, 11
Тел.: (057) 756-53-25
www.madrid.in.ua info@madrid.in.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК №4399 від 27.08.2012 року